

**OCENA STANU BEZPIECZEŃSTWA
SANITARNEGO ZA 2011 ROK
NA TERENIE MIASTA
KŁODZKA
NA PODSTAWIE DZIAŁALNOŚCI
POWIATOWEJ STACJI
SANITARNO - EPIDEMIOLOGICZNEJ
W KŁODZKU**

Kłodzko 2012 r.

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
1. Ocena wybranych zagadnień epidemiologicznych	4
2. Stan sanitarno-higieniczny zakładów żywności i żywienia	10
3. Ocena jakości wody i urządzeń wodociągowych	17
4. Obiekty użyteczności publicznej	17
5. Higiena dzieci i młodzieży	19
6. Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy	23
7. Zapobiegawczy nadzór sanitarny	26
8. Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia	27
PODSUMOWANIE I WNIOSKI	30

WSTĘP

Do priorytetowych zadań w działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Powiecie Kłodzkim a tym samym na terenie miasta Kłodzka należą: kompleksowa ochrona zdrowia publicznego oraz zapobiegawczy i bieżący nadzór nad wszystkimi obszarami życia, mającymi bezpośredni lub pośredni wpływ na bezpieczeństwo zdrowotne mieszkańców miasta i powiatu. **4 917** przeprowadzonych kontroli, **3 841** badań i **12 384** oznaczeń laboratoryjnych, **3 294** wydanych decyzji, postanowień i specjalistycznych opinii - to niektóre tylko wielkości obrazujące całoroczny wysiłek organizacyjno-merytoryczny pracowników Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej.

W swojej działalności merytoryczno-kontrolnej pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w sposób szczególny zajmowali się warunkami zdrowotnymi żywności i żywienia, obejmując swoim nadzorem ponad **1 806** zakładów zajmujących się produkcją, dystrybucją oraz zbiorowym żywnością. Kontrolowaliśmy zakłady w zakresie higieny pracy, odwiedzaliśmy placówki oświatowe interesując się higieną procesów nauczania i wychowania oraz wypoczynku i rekreacji. Ze szczególną uwagą sprawdzaliśmy i kwalifikowaliśmy ośrodki organizujące letni i zimowy wypoczynek dzieci i młodzieży oraz zakłady opieki zdrowotnej, konsekwentnie egzekwując respektowanie obowiązujących w tym zakresie przepisów sanitarno-technicznych.

Powiatowa Stacja Sanitarnej-Epidemiologicznej w Kłodzku realizuje zadania z zakresu zdrowia publicznego w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób zakaźnych i zawodowych. Zapewniamy jak najwyższy poziom realizacji zadań poprzez wdrożony zintegrowany system zarządzania jakością w oparciu o normy:

- PN-EN ISO 9001:2001 „Systemy zarządzania jakością. Wymagania.”;
- PN-EN ISO/IEC 17020:2006 „Ogólne kryteria działania różnych rodzajów jednostek inspekcyjnych”;
- PN-EN ISO/IEC 17025:2005 „Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących”.

I. OCENA WYBRANYCH ZAGADNIENÍ EPIDEMIOLOGICZNYCH

1. Stan sanitarny placówek służby zdrowia

Na terenie miasta Kłodzka funkcjonują następujące placówki służby zdrowia:

1. Szpital – 1
2. Przychodnie i poradnie – 23
3. Indywidualne praktyki lekarskie – 27
4. Indywidualne praktyki lekarzy stomatologów – 31
5. Laboratoria diagnostyczne – 1
6. Zakłady rehabilitacji – 2

SP ZOZ Kłodzko od roku 2010 jest nadzorowany przez WSSE Wrocław, w związku z czym nie podejmujemy się jego oceny.

Pozostałe obiekty są w dobrym stanie technicznym i sanitarnym. Przestrzegane są procedury medyczne. W czasie kontroli w 2011 r. nie stwierdzono uchybień.

Nie prowadzi się postępowań administracyjnych.

2. Akcje przeciwepidemiczne.

W 2011 r. na terenie Kłodzka nie przeprowadzono żadnych akcji przeciwepidemicznych.

3. Analiza szczepień ochronnych na terenie miasta Kłodzka.

Ocena wykonania szczepień obowiązkowych w roku 2011 w porównaniu z rokiem 2010 wypada w sposób zróżnicowany. Nieterminowe dostawy szczepionek oraz nie wystarczająca ich ilość spowodowały obniżenie wykonania niektórych szczepień. Pozostałe szczepienia osiągnęły wykonanie zbliżone do roku poprzedniego.

Obserwuje się ciągły wzrost zainteresowania pacjentów szczepieniami zalecanymi.

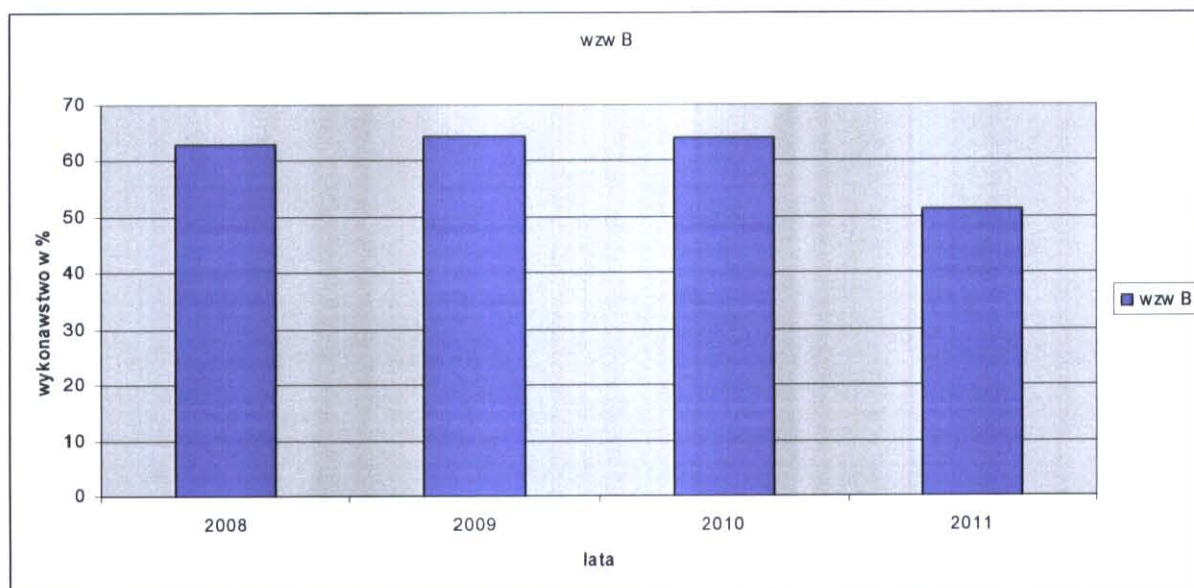
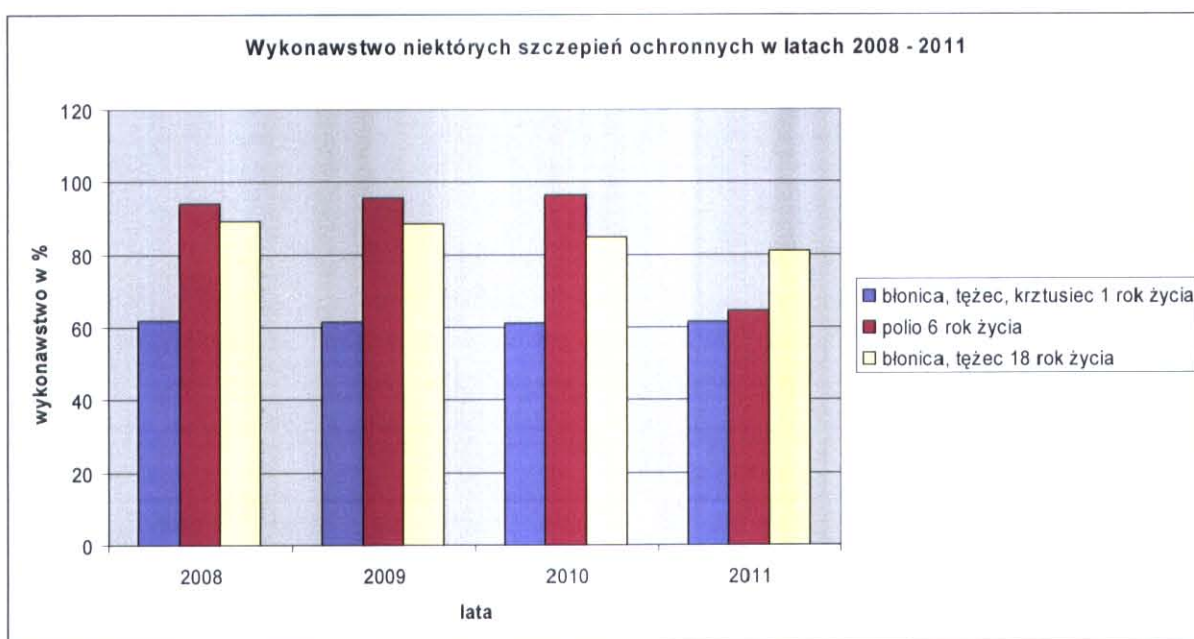
Punkty szczepień są wyposażone zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego.

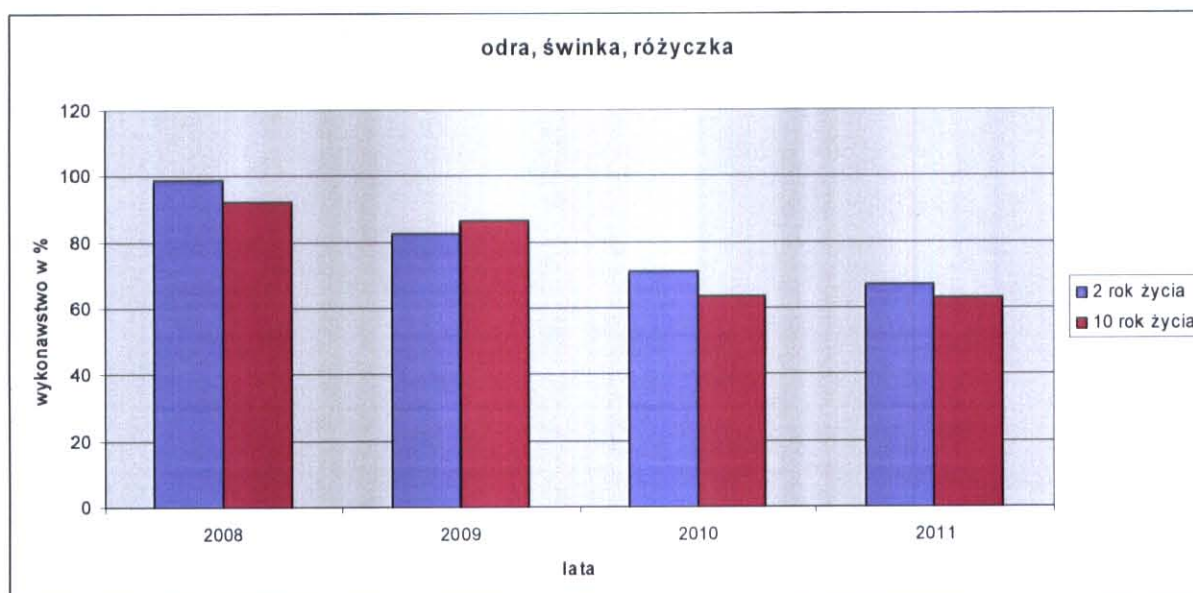
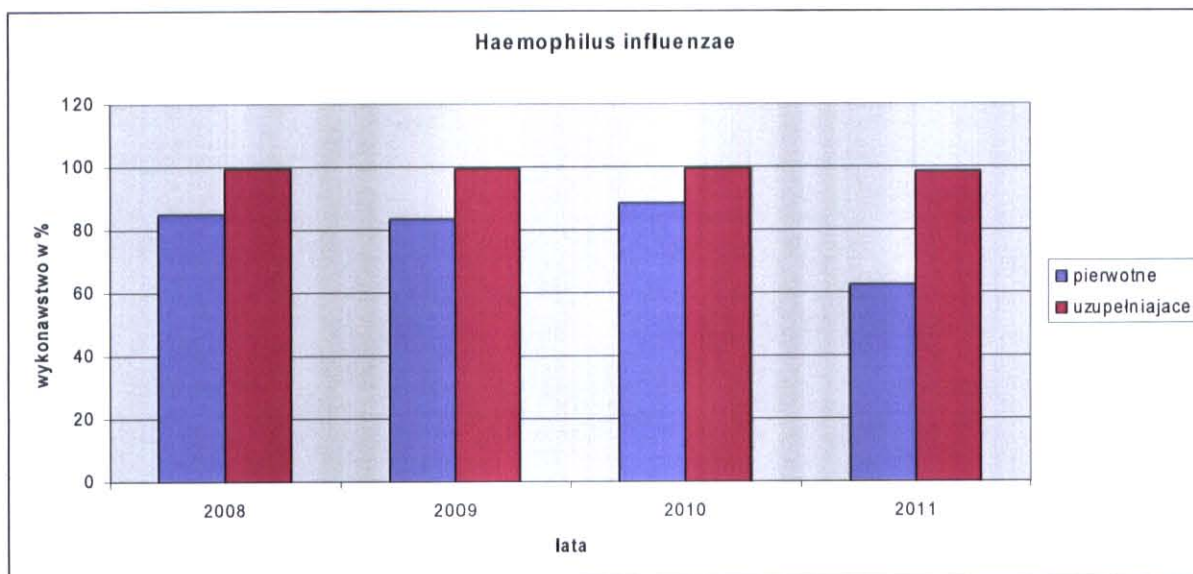
Przestrzegane są terminy szczepień, zasady transportu, przechowywania preparatów szczepionkowych. Gospodarowanie szczepionkami – prawidłowe.

Przestrzegane są stosowne procedury medyczne.

Tabela. Procentowe wykonanie niektórych programowych szczepień ochronnych w 2011 r. w porównaniu z rokiem 2010.

Rodzaj szczepienia	Rok 2010	Rok 2011
WZW B w 1 r. życia(uzupełniająca)	64,2	51,5
Błonica, tężec, krztusiec , w 2 r. życia(uzupełniająca)	61,1	61,6
Haemophilus influenzae w 1 r., życia(pierwotne)	88,5	62,6
Haemophilus influenzae w 2 r., życia(uzupełniająca)	99,5	98,6
Odra, świnka, różyczka w 2 r. życia	71,0	67,2
Odra, świnka, różyczka w 10 r. życia	63,5	63,2
Polio 6 r. życia	96,3	64,5
Tężec, błonica w 18 r. życia	84,9	81,1

4. Sytuacja epidemiologiczna na terenie Kłodzka.

4.1. Zatrucia pokarmowe i borelioza.

W 2011 r. nie rejestrowano zbiorowych zatruc pokarmowych.

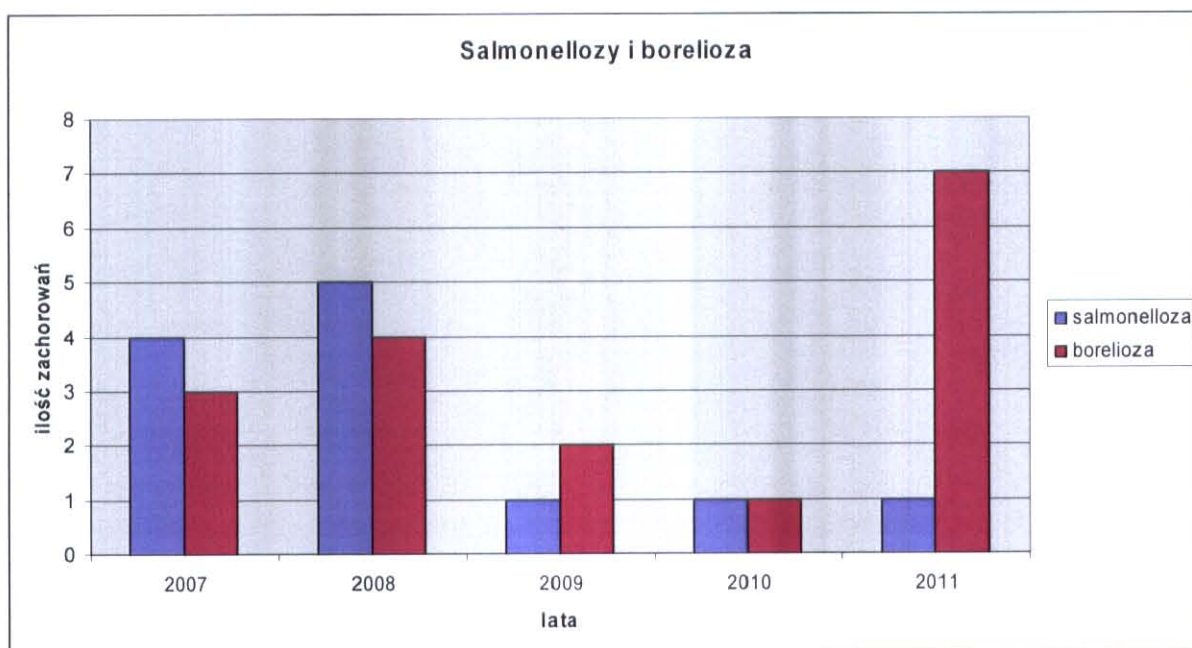
Siedmiokrotny wzrost zapadalności na boreliozę w porównaniu do 2010 r.

Tabela 1. Liczba zachorowań na wybrane choroby zakaźne

rok	Liczba zachorowań na wybrane choroby zakaźne	
	Salmonellozy	borelioza
2007	4	3
2008	5	4
2009	1	2
2010	1	1
2011	1	7

Tabela. 2. Zapadalność na wybrane choroby zakaźne

rok	zapadalność na wybrane choroby zakaźne	
	Salmonellozy	borelioza
2007	13,3	10,0
2008	16,6	13,3
2009	3,3	6,7
2010	3,3	3,3
2011	3,3	23,1

4.2. Wirusowe Zapalenia Wątroby

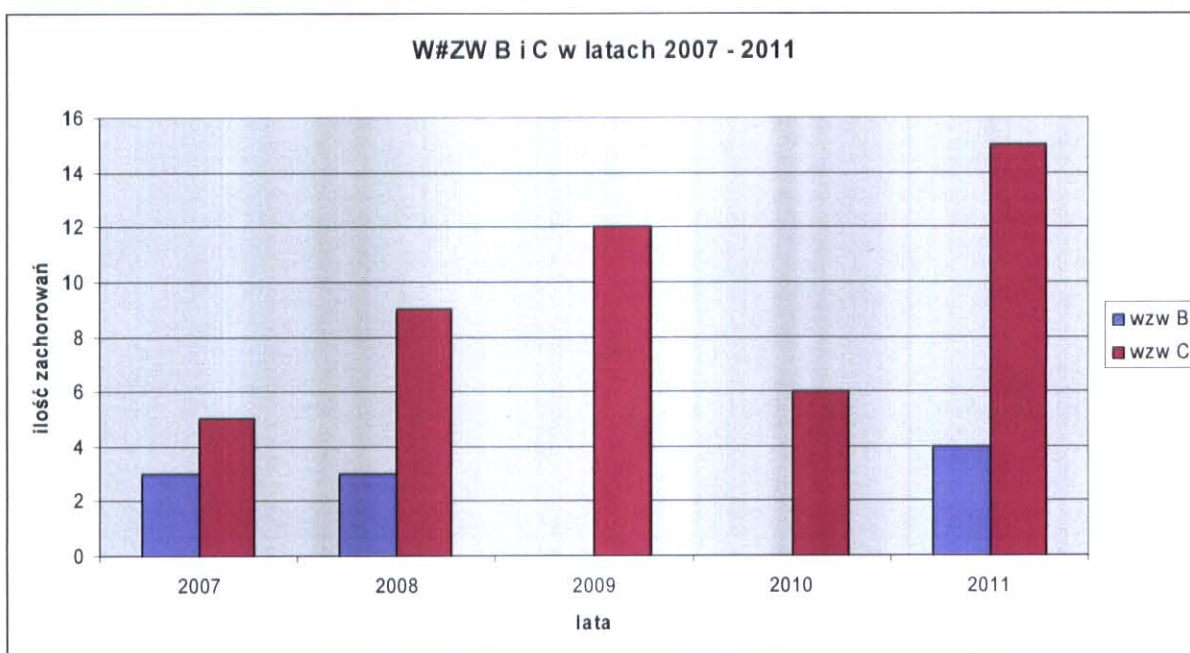
Znaczny wzrost liczby zachorowań na WZW C. 4 nowe zachorowania na WZW typu B.

Tabela 3. Liczba zachorowań na WZW

rok	Liczba zachorowań na wybrane choroby zakaźne		
	WZW typu B	WZW typu C	WZW typu A
2007	3	5	0
2008	3	9	0
2009	0	12	0
2010	0	6	0
2011	4	15	0

Tabela 4. Zapadalność na WZW

rok	zapadalność na wybrane choroby zakaźne		
	WZW typu B	WZW typu C	WZW typu A
2007	10,0	16,6	0
2008	10,0	30,0	0
2009	0	36,0	0
2011	0	18,0	0
2011	13,3	49,8	0

4.3. Zachorowania na choroby zakaźne wieku dziecięcego.

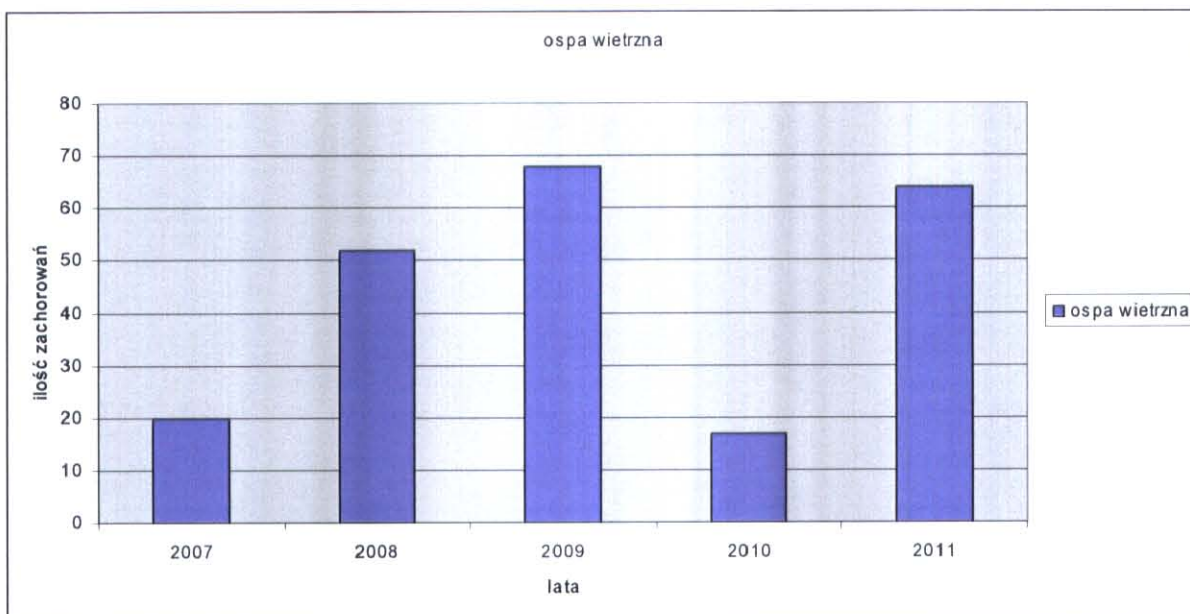
Notuje się wzrost zachorowań na ospę wietrzną, świnkę, biegunki do lat 2 i płonicę oraz spadek liczby zachorowań na różyczkę.

Tabela 5. Liczba zachorowań na choroby zakaźne wieku dziecięcego

rok	Liczba zachorowań na choroby zakaźne wieku dziecięcego				
	Płonica	Ospa wietrzna	Różyczka	Świnka	Biegunki do lat 2
2007	0	20	0	0	1
2008	1	52	0	1	1
2009	4	68	15	0	0
2010	7	17	17	0	8
2011	10	64	6	3	11

Tabela 6. Zapadalność na wybrane choroby zakaźne wieku dziecięcego

rok	zapadalność na wybrane choroby zakaźne wieku dziecięcego				
	Płonica	Ospa wietrzna	Różyczka	Świnka	Biegunki do lat 2
2007	0	66,6	0	0	3,3
2008	3,3	173,3	0	3,3	3,3
2009	13,3	226,7	49,8	0	0
2010	23,1	53,1	53,1	0	26,4
2011	33,1	222,5	18,7	0	36,3

4.4. Zachorowania na inwazyjną chorobę meningokokową.

W 2011 roku na terenie miasta Kłodzka nie zarejestrowano zachorowań na inwazyjną chorobę meningokokową .

4.5. Grypa sezonowa i grypa AH1N1

W 2011 roku zarejestrowano 265 przypadków grypy sezonowej.

Nie odnotowano zachorowań na grypę AH1N1.

5. Zakażenia szpitalne

W szpitalu działają komitet i zespół d.s. zakażeń szpitalnych. Ich zadaniem jest przeciwdziałanie zakażeniami wewnątrzszpitalnymi.

PSSE w Kłodzku analizuje działalność zespołu i komitetu, które raportują w określonych terminach zagadnienia zakażeń szpitalnych.

W 2011 r. nie odnotowano ognisk zakażeń w szpitalu.

Podjmuje się następujące działania w celu eliminacji zakażeń szpitalnych:

- 1) Przestrzeganie zasad higieny szpitalnej – aseptyka i antyseptyka.
- 2) Kontrola personelu w kierunku nosicielstwa MRSA oraz pacjentów, u których wykonuje się zabiegi wszczepienia ciał obcych.
- 3) Zachowanie zasad aseptyki podczas wykonywania procedur medycznych.
- 4) Izolacja pacjentów z podejrzeniem lub rozpoznaniem kolonizacji drobnoustrojami niebezpiecznymi.
- 5) Edukacja wszystkich pracowników w zakresie zapobiegania i kontroli zakażeń.

- 6) Ustalenie zasad stosowania antybiotyków.
- 7) Przestrzeganie zasad dezynfekcji i sterylizacji sprzętu medycznego.
- 8) Opracowywanie i wdrażanie nowych procedur zapobiegających zakażeniom szpitalnym.
- 9) Obowiązkowe szkolenie pracowników.

II. STAN SANITARNO-HIGIENICZNY ZAKŁADÓW ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU

Głównym celem prowadzonych urzędowych kontroli sanitarnych w zakładach żywienia i żywności jest zapewnienie odpowiedniego poziomu ochrony zdrowia konsumentów przez zagwarantowanie bezpieczeństwa żywności.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa żywności w 2011 roku na terenie miasta Kłodzka przeprowadzono 545 urzędowych kontroli żywności. Winnych zaniedbań sanitarnych ukarano 20 mandatami na kwotę 4500 zł.

1. Błędy żywieniowe

W 2011 roku dokonano dziewięć ocen wyżywienia w obiektach:

- Przedszkole nr 3 – 57-300 Kłodzko ul. Warty 6;
- Zespół Przedszkolno-Żłobkowy – 57-300 Kłodzko ul. Bohaterów Getta 4;
- Zespół Przedszkolno-Żłobkowy – 57-300 Kłodzko ul. Grunwaldzka 6;
- Przedszkole „Promyczek” – 57-300 Kłodzko ul. Drzymały 1;
- Zespół Szkół Budowlanych – 57-300 Kłodzko ul. Bohaterów Getta 6 ;
- Zespół Szkół – 57-300 Kłodzko ul. Sienkiewicza 61;
- Szkoła nr 3 – 57-300 Kłodzko ul. Jana Pawła II 4;
- Gimnazjum – 57-300 Kłodzko ul. Traugutta 1a;
- Gimnazjum nr 1 – 57-300 Kłodzko ul. Zawiszy Czarnego 5.

W w/w obiektach przeprowadzono teoretyczną oraz jakościową ocenę jadłospisów. Analizy dokonano na podstawie jadłospisów dekadowych, raportów magazynowych oraz przy użyciu programu komputerowego Wikt 2.0 firmy Net-Komp, zatwierdzonego przez Zakład Wartości Odżywczych Żywności w Instytucie Żywności i Żywienia w Warszawie i komputerową bazę danych zawierającą „Zestawienie składników odżywczych”, opracowaną przez Instytut Żywności i Żywienia w Warszawie.

W odniesieniu do lat poprzednich sukcesywnie poprawia się jakość posiłków w placówkach przedszkolnych i szkolnych tj.:

- do posiłków śniadaniowych planowano mleko w formie napoju przyrządzonego na bazie mleka, lub zupy mlecznej z różnorodnymi zagęstnikami;
- posiłki zawierały produkty będące źródłem pełnowartościowego białka zwierzęcego oraz dodatek warzyw lub owoców;
- posiłki lekkostrawne, urozmaicone, kolorowe, nie powtarzające się w ciągu trwania dekady, dania przyrządzane różnorodną techniką (smażenie, duszenie gotowanie);
- zgodnie z zasadami racjonalnego żywienia planowano potrawę rybną w ciągu trwania dekady;
- procentowy udział energii z tłuszczu, białka i węglowodanów – prawidłowy.

Niemniej jednak stwierdzono odstępstwa od zasad prawidłowego żywienia:

- w niektórych posiłkach nie zachowano równowagi kwasowo-zasadowej nie uwzględniając produktów alkalizujących i kwasotwórczych; posiłki o takim samym odczynie powtarzają się w kolejny dzień;
- stwierdzono zawyżoną zawartość składników pokarmowych głównie. tłuszczów, węglowodanów, białka, sodu, magnezu i żelaza;
- stwierdzono zaniżoną zawartość składników pokarmowych np. wapnia.

2. Usterki i uchybienia.

Na terenie miasta Kłodzka znajdują się zakłady produkujące żywność – w tej grupie obiektów stan sanitarny w punktach produkcji lodów cukierniczych, ciastkarniach, piekarniach i młynie nie budził zastrzeżeń. Potwierdzeniem powyższego jest również prawidłowa jakość zdrowotna z zakresie mikrobiologicznym produkowanego asortymentu żywności.

Nadzorem sanitarnym objęte są również zakłady produkcji lodów z automatu. W 2011 r. zakwestionowano dwie próbki lodów, wydano decyzje administracyjne dot. udokumentowania prawidłowej jakości wyrobu gotowego i braku wdrożonych zasad systemu HACCP.

Powtórne kontrole w tych zakładach wykazały realizację zaleceń wydanych w decyzjach Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kłodzku.

W zakładach żywienia zbiorowego otwartego tj. w restauracjach i punktach małej gastronomii za nieprawidłowy stan sanitarny nałożono mandaty karne w obiektach:

- Restauracja „FORTECZNA” Kurtyna Tumska;
- Ruchomy Punkt Gastronomiczny "ELDORADO" ul. Objazdowa - giełda

- samochodowa;
- Pizzeria "Biesiadowo", ul. Jana Pawła II;
- Punkt gastronomiczny "3x NAJ", ul. Noworudzka 2 - Galeria Twierdza Kłodzka;
- Car Pizza, Pl. Jedności.

Stwierdzono w nich następujące nieprawidłowości:

- obecność środków spożywczych po upływie daty minimalnej trwałości i po terminie przydatności do spożycia;
- obecność zamrożonych środków spożywczych bez oznakowania i gotowych wyrobów bez oznakowania;
- stosowanie niedozwolonej praktyki obróbki wstępnej warzyw, owoców i jaj w pomieszczeniach kuchni właściwej (brak przygotowalni wstępnej);
- wychładzanie półproduktu (kapusta kwaszona) w nieprawidłowych warunkach (bezpośrednio na posadzce w sali konsumpcyjnej);
- brak prawidłowo pobieranych i przechowywanych próbek żywieniowych;
- brak mydła, ręczników jednorazowego użytku przy umywalkach do mycia rąk dot. baru, przygotowalni wstępnej, zmywalni naczyń stołowych;
- obecność przeterminowanych środków spożywczych – mrożonych;
- nieprawidłowe warunki przy przechowywaniu artykułów spożywczych (zbyt wysoka temperatura);
- brak segregacji w urządzeniach chłodniczych (półprodukty razem z wyrobem gotowych w chłodni, przygotowalni wstępnej, w szatni).

Na terenie miasta Kłodzka największą grupą objętą nadzorem sanitarnym są sklepy.

W stosunku do osób winnych zaniedbań sanitarnych nakładano mandaty karne, między innymi w:

- Sklepie firmowym nr 12, ul. Morcinka;
- Sklepie "U Dobosza", ul. Bohaterów Getta 19;
- Sklepie Żabka, ul. Rodzinna - zły stan sanitarny;
- Sklepie "EKO", ul. Browarna 4.

Do najczęściej występujących nieprawidłowości w wyżej wymienionych zakładach należą:

- brak zachowanej segregacji w urządzeniach chłodniczych;
- brak prawidłowego znakowania produktów;
- brak opracowanych i wdrożonych instrukcji GHP/GMP i zasad systemu HACCP;
- w systemie samoobsługowym stwierdzono pieczywo nieopakowane;

- na ladzie sprzedaży wyeksponowane wyroby półcukiernicze nie zabezpieczone od strony kupującego;
- brak wyposażenia przy umywalkach do mycia rąk;
- brak segregacji odzieży ochronnej i osobistej w szafkach odzieżowych;
- brak oznakowania ryb mrożonych w zamrażarkach (brak informacji o zawartości glazury oraz o strefie połowu);
- obecność środków spożywczych po upływie daty minimalnej trwałości lub terminu przydatności do spożycia.

Sukcesywnie poprawia się higiena i bezpieczeństwo sprzedaży artykułów spożywczych.

Zakwestionowane usterki w wyżej wymienionych zakładach zostały usunięte. W zakładach podjęto działania korygujące, celem zlikwidowania wszystkich zagrożeń sanitarnych produkowanych środków spożywczych oferowanych konsumentom.

Przeprowadzono interwencyjne kontrole na targowiskach z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji w Kłodzku – Wydziału do Walki z Przedsiębiorczością Gospodarczą oraz Wojewódzkiego Inspektoratu Farmaceutycznego we Wrocławiu z delegaturą w Wałbrzychu dot. nielegalnego handlu produktami leczniczymi nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

W związku z przygotowaniem do EURO 2012 zwiększono częstotliwość kontroli i szczególnym nadzorem sanitarnym objęto:

- Punkt gastronomiczny "3x NAJ", ul. Noworudzka 2 - Galeria Twierdza Kłodzka;
- Restaurację McDonald's, ul. Objazdowa 26;
- Restaurację „KORONA”, ul. Noworudzka 1.

W 2011 roku w ramach systemów wczesnego ostrzegania przed niebezpiecznymi produktami żywnościowymi i środkami żywienia zwierząt (RASFF) oraz niebezpiecznymi produktami kosmetycznymi (RAPEX) otrzymano powiadomienia alarmowe, powiadomienia informacyjne i powiadomienia typu NEWS.

Powiadomienia alarmowe dotyczyły:

- Skażenia pasz i tłuszczu pochodzących z Niemiec dioksynami;
- Przekroczenia dopuszczalnych limitów ołowiu w deserze dla dzieci "Bobowita owoce i mleko Morele i owoce południowe";
- Obecności GMO w makaronie TAO-TAO produkcji chińskiej;
- Obecności sulfadiazyny w mięsie z Belgii;

- Podwyższonej migracji ołowiu z obrzeża szklanek dekorowanych "Zygfyrd";
- Podwyższonej migracji ołowiu i kadmu z salatek produkcji chińskiej "Lordene";
- Skażenia kiełków bakterią E.coli pochodzących z Niemiec;
- Przekroczenia dopuszczalnego limitu rtęci w suplemencie diety produkcji polskiej;
- Podwyższonej migracji ołowiu z talerza głębokiego produkcji chińskiej;
- Podwyższonego poziomu benzo(a)pirenu w oleju "Kropelka" produkcji polskiej;
- Podwyższonej migracji ołowiu z kieliszków produkcji czeskiej;
- Obecności szkła- Rodzynki w Czekoladzie produkcji polskiej;
- Wysokiej zawartość arsenu i ołowiu w polepszaczu do wina pn. BENTONIT C-CLAIR (E 558) ;
- Wysokiej zawartości kadmu w produkcie -Nestle Kaszka ryżowo-jabłkowa;
- Przekroczenia dopuszczalnej wartości migracji specyficznej formaldehydu w przedmiotach użytku produkcji chińskiej- talerz, półmisek.

Powiadomienia informacyjne dotyczyły:

- Obecności enrofloksacyny w albuminie jaj kurzych;
- Migracji substancji z przedmiotów użytku produkcji chińskiej, powodujących zmiany cech organoleptycznych takich jak smak;
- Produktów pochodzących z Japonii potencjalnie skażonych radioaktywnie;
- Podwyższonej zawartości kwasu benzoesowego w produkcie "Buraczki gotowane";
- Obecności niedozwolonego barwnika : E123 - amarant w lizakach.

W przypadku otrzymania powiadomienia alarmowego – pracownicy Sekcji. HŻŻiPU przeprowadzali w trybie pilnym kontrole w podległych obiektach, hurtowniach i sklepach spożywczych – celem sprawdzenia, czy określona w powiadomieniu partia kwestionowanego środka spożywczego, przedmiotu użytku, czy kosmetyku znajduje się w obrocie.

W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono w obrocie kwestionowanych partii żywności, przedmiotów użytku, kosmetyków. W ustalonym terminie informacje takie przesyłane zostały do WSSE Wrocław. W trakcie prowadzonego nadzoru sanitarnego pobierano próbki do badań laboratoryjnych, po uzyskaniu wyników badań w produkcie „Miseczka Lordene” produkcji chińskiej stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych limitów migracji ołowiu, co stanowiło podstawę do powiadomienia alarmowego o niebezpiecznych produktach. Przeprowadzono odpowiednie działania zgodne z procedurami systemu RASSF.

W trakcie prowadzonego nadzoru sanitarnego w 2011 r. pobrano do badań 185 próbek, zakwestionowano 22 próbki. Próbki badane były w następujących kierunkach: jakość

mikrobiologiczna, pozostałości pestycydów, metale szkodliwe dla zdrowia, mikotoksyny, substancje dodatkowe, GMO, WWA (Benzo(A)piren), migracja specyficzna formaldehydu. Próby pobrano m.in w takich obiektach jak: Hipermarket „Carrefour”, Hipermarket „E. LECLERC”, hurtowniach, sklepie "U DOBOSZA" i innych mniejszych sklepach.

Zakwestionowano następujące próbki:

- ze względu na oznakowanie:
 - Napoje bezalkoholowe niegazowane "Caprio";
 - Naturalne wody mineralne niegazowane tj.: "Ślężanka", "Cisowianka", „Dobrowianka”, "Kropla Beskidu", "Nałęczowianka", "Dąbrowianka";
 - inne środki spożywcze - "Sól spożywcza ciechocińska jodowana";
 - przetwory i produkty warzywne- ogórki kwaszone i kapusta kwaszona;
- ze względu na uwalnianie ołowiu z wyrobu ceramicznego:
 - materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością - Ceramika naczynia głębokie tj. Salaterka LORDENE 15cm;
- ze względu na obecność bakterii enterobacteriaceae - lody z automatu;
- ze względu na przekroczenie kwasu benzoesowego - ogórki kwaszone i kapusta kwaszona.

Szczególnym nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej objęte są zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego tj. stołówki szkolne, przedszkola. W obiektach tych prowadzone były regularne kontrole.

W 2011 roku do PSSE W Kłodzku wpłynęło 12 interwencji od mieszkańców Kłodzka z czego potwierdziło się 6 interwencji. Dotyczyły one głównie znajdującej się w obrocie żywności przeterminowanej lub żywności o złej jakości. W obiektach których dotyczyły interwencje przeprowadzono kontrole i nałożono mandaty karne. W trakcie kolejnych kontroli stwierdzono poprawę stanu sanitarnego w tych obiektach.

Pomimo stwierdzonych i opisanych nieprawidłowości należy stwierdzić, iż stan sanitarno-techniczny zakładów ulega ciągłej poprawie m. in. dzięki systematycznym i konsekwentnym urzędowym kontrolom prowadzonym przez pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kłodzku oraz dzięki coraz większej świadomości przedsiębiorców z zakresu obowiązujących wymagań GHP, GMP i HACCP.

Przykładem tego są następujące obiekty:

- Restauracja „KORONA”, ul. Noworudzka 1;
- Restauracja „ZŁOTA”, ul. Kościelna;

- Sklepy Firmowe Piekarni "Bagietka", ul. Hołdu Pruskiego, ul. Wojska Polskiego, ul. Spółdzielcza;
- Hipermarket "Carefour", ul. Noworudzka;
- Gimnazjum Publiczne, ul. Traugutta 1a;
- Zespół Przedszkolno-Żłobkowy nr 1, ul. Grunwaldzka.

W 2011 roku stan sanitarny obiektów żywienia zbiorowego otwartego, tj. restauracji i punktów małej gastronomii, nie budził większych zastrzeżeń. Problem stanowią jednak częste zmiany osób prowadzących wyżej wymienione zakłady i związana z tym mała świadomość sanitarna tych osób.

Stan sanitarno-higieniczny obiektów ulega sukcesywnej poprawie czego wykładnikiem jest między innymi to, iż nie zanotowano do terenie miasta Kłodzka zbiorowych zatruc pokarmowych konsumentów żywionych w tak szerokiej bazie turystycznej i wypoczynkowej. Wiele zakładów żywienia zbiorowego poszerza swoją działalność o świadczenie usług cateringowych.

Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku w roku 2011 poprawił się w stosunku do 2010 roku. Poprawa stanu sanitarnego osiągnana jest przez modernizację obiektów oraz przez wprowadzanie systemu HACCP. Jakość zdrowotna środków spożywczych produkowanych przez naszych producentów spełnia wymagania sanitarne.

W celu zapewnienia właściwego poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego żywności nadal będzie kontynuowany nadzór sanitarny głównie w zakresie:

- wdrażania i skutecznego stosowania zasad dobrej praktyki higienicznej (GHP), dobrej praktyki produkcyjnej (GMP) oraz systemu HACCP;
- identyfikowalności surowców i produktów głównie pod kątem substancji dodatkowych stosowanych do produkcji;
- zachowania higieny osobistej personelu i higieny miejsca pracy;
- prawidłowego znakowania wyrobów, szczególnie suplementów diety;
- nadzoru nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością zarówno w zakładach obrotu żywnością i w zakładach produkcyjnych i zakładach żywienia zbiorowego otwartego stosujących materiały opakowaniowe do żywności;
- stosowania prawidłowych procesów mycia i dezynfekcji.

III. OCENA JAKOŚCI WODY I URZĄDZEŃ WODOCIĄGOWYCH

1. Infrastruktura wodociągowa służąca zaopatrzeniu ludności w wodę.

Wodociąg kłodzki jest największym w powiecie pod względem produkcji wody wynoszącej średnio 5500 m³/dobę i liczby zaopatrywanych odbiorców 28034. Woda ujmowana jest poprzez studnie brzegowe infiltracyjne. Skontrolowane urządzenia i obiekty infrastruktury wodociągowej oceniono jako dobre pod względem sanitarno-technicznym. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kłodzku objął nadzorem stan higieniczny wody dostarczanej z wodociągu poprzez kontrolę jakości wody pobieranej w wyznaczonych punktach rozmieszczonych równomiernie na sieci. Uzdatnianie w stacji uzdatniania polega na usunięciu manganu oraz zapewnieniu odpowiedniej jakości wody pod względem higienicznym.

Ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia.

Prowadzenie stałego monitoringu pozwoliło na dokonanie oceny jakości produkowanej wody. W 2011 roku w ramach „Zintegrowanego Monitoringu Jakości Wody” zbadano 19 próbek pod względem mikrobiologicznym i 29 próbek pod względem fizykochemicznym. Badania fizykochemiczne wykazały tylko w jednej próbce nie spełnienie wymagań pod względem stężenia manganu. Po przeprowadzeniu płukania sieci doprowadzono stężenie manganu do prawidłowej wartości. Dzięki skutecznej dezynfekcji dwutlenkiem chloru ryzyko wystąpienia skażenia mikrobiologicznego wody było minimalne. Badanie stężenia chloranów i chlorynów powstających w trakcie dezynfekcji wody dwutlenkiem chloru wykazało spełnienie wymagań. Nie stwierdzono w badanych próbkach bakterii w ilościach niezgodnych z wymaganiami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 29.03.2007r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. Nr 61, poz. 417 z późn. zmianami). Na podstawie wyników kontroli urzędowej i badań wody w porównaniu z rokiem 2010 należy uznać iż, konsumenci otrzymują z sieci wodociągowej w Kłodzku wodę o niezmiennie dobrej jakości.

IV. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ.

Obiekty użyteczności publicznej stanowią ważną grupę pod względem bezpieczeństwa zdrowotnego ludzi. Ogólny i powszechny dostęp do świadczonych usług w obiektach użyteczności publicznej, a w następstwie większe ryzyko rozprzestrzeniania się chorób

zakaźnych, wymaga szczególnego nadzoru nad przestrzeganiem wymagań sanitarnych. Oceny obiektów dokonano na podstawie przeprowadzonych 95 kontroli sanitarnych.

1. Stan sanitarny wybranych obiektów.

Ustępy publiczne.

W 2011 r. w trakcie kontroli sanitarnych w ustępach publicznych i toaletach ogólnodostępnych stwierdzono prawidłowy stan sanitarno-techniczny. W obiektach była utrzymana prawidłowa czystość. Stan higieniczny był prawidłowy, prowadzono stałą dezynfekcję sprzętu i pomieszczeń. Nie skontrolowano sezonowego ustępu przy ul. Floriana Szarego w Kłodzku ze względu na brak zgłoszenia prowadzenia działalności.

Obiekty świadczące usługi hotelarskie.

Skontrolowane pod względem stanu sanitarnego 6 obiektów hotelarskich oceniono jako dobre. Stwierdzona nieprawidłowość techniczna w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi w jednym hotelu została usunięta w wyniku prowadzonego postępowania administracyjnego. Obiekty spełniały wymagania sanitarne pod względem prowadzenia dezynfekcji pomieszczeń i sprzętów.

Zakłady fryzjerskie i kosmetyczne.

Skontrolowano większość zakładów ze względu na duże ryzyko zdrowotne przy świadczeniu usług fryzjerskich i kosmetycznych. W wyniku przeprowadzonych 55 kontroli sanitarnych w jednym przypadku zastosowano karanie mandatowe za brak przestrzegania zasad dezynfekcji w trakcie świadczenia usług. Stwierdzone pojedyncze nieprawidłowości sanitarno-techniczne zostały usunięte w trakcie postępowania. W skontrolowanych salonach kosmetycznych przestrzegano procedur zabezpieczających przed zakażeniem w trakcie czynności, przy których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanki. W odniesieniu do roku 2010 bezpieczeństwo zdrowotne w trakcie korzystania z usług jest zapewnione na stałym poziomie.

Obiekty komunikacji publicznej.

Nadzorem objęto środki transportu komunikacji publicznej. Przeprowadzono 6 kontroli autobusów na należących do PPKS w Kłodzku. Środki transportu były w dobrym stanie technicznym i sanitarno-porządkowym, postępowanie z odpadami było prawidłowe, zapewniono apteczki I-ej pomocy przedmedycznej.. Kontrola dworca PKS w Kłodzku wykazała dobry stan sanitarno-porządkowy, natomiast stwierdzono nieprawidłowości sanitarno-techniczne w pomieszczeniach dworca. Skontrolowany dworzec PKP Kłodzko

Główne jest w złym stanie technicznym, nieprawidłowości dotyczą poczekalni dla pasażerów. Dworzec PKP i PKS w trakcie kontroli były w prawidłowym stanie porządkowym.

Basen kąpielowy odkryty. Kryta pływalnia.

Kontrole sanitarne basenu kąpielowego sezonowego przy ul. Kusocińskiego 2 w Kłodzku wykazały dobry stan sanitarno-techniczny. Niecki basenowe, sanitariaty, otoczenie basenu były utrzymane w prawidłowym stanie porządkowym. Stan higieniczny wody basenowej w trakcie sezonu kąpielowego był prawidłowy, badania wody nie wykazały skażenia bakteriologicznego.

W wyniku przeprowadzonych kontroli sanitarnych w krytej pływalni przy ul. Jana Pawła II w Kłodzku otwartej w II-im półroczu 2011 stwierdzono spełnienie wymagań pod względem sanitarno-technicznym i higienicznym. W całym obiekcie prowadzona jest systematyczna dezynfekcja powierzchni i urządzeń. System uzdatniania i dezynfekcji wody w nieckach basenowych oraz w wannie jacuzzi skutecznie zabezpiecza przed skażeniem bakteriologicznym. Przeprowadzone badania wody wykazały spełnienie wymagań higienicznych dla wody przeznaczonej do kąpieli w basenach. Obiekt w nadzorowanym okresie był bezpieczny pod względem zdrowotnym dla osób odwiedzających.

Inne obiekty użyteczności publicznej.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kłodzku nadzoruje przestrzeganie przez zarządców wymagań sanitarnych na terenie obiektów sportowych, placów zabaw z piaskownicami i terenów rekreacyjnych, cmentarzy i parkingów. Stwierdzono w trakcie kontroli cmentarza komunalnego przy ul. Dusznickiej w Kłodzku nieprawidłowości techniczne dot. gospodarki odpadami komunalnymi i ustępów typu TOI-TOI. Nieprawidłowości zostały usunięte w wyniku postępowania. W 2011 r. podczas kontroli stadionu i hali sportowej przy ul. Kusocińskiego stwierdzono prawidłowy stan sanitarno-techniczny. Skontrolowane piaskownice ogólnodostępne dla dzieci, parkingi miejskie były w prawidłowym stanie porządkowym.

V. HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY

1. Pracownicy Higieny Dzieci i Młodzieży PSSE w Kłodzku na terenie Miasta Kłodzka w 2011 r. obejmowali nadzorem:
 - przedszkola – 8
 - szkoły podstawowe – 2

- zespoły szkół – 4
 - gimnazja – 1
 - świetlice – 3
 - schroniska młodzieżowe – 1.
2. Ilość kontroli w poszczególnych rodzajach obiektów:
- przedszkola – 20 kontroli
 - szkoły podstawowe – 5 kontroli
 - zespoły szkół – 8 kontroli
 - gimnazja – 2 kontrole
 - świetlice – 7 kontroli
 - schroniska młodzieżowe – 2 kontrole
3. Stan techniczny placówek oświatowo – wychowawczych znajdujących się na terenie Miasta Kłodzka.

Trwa postępowanie administracyjne w Szkole Podstawowej Nr 3 dotyczące:

- doprowadzenia do prawidłowego stanu sanitarno-technicznego zaplecza sali gimnastycznej (magazynki sprzętu sportowego, natryskownie, szatnie, sanitariaty dzieci i personelu),
- doprowadzenia do prawidłowego stanu sanitarno-technicznego studzienek kanalizacyjnych znajdujących się na korytarzu przy sali gimnastycznej oraz pokoju nauczycieli wychowania fizycznego (wyprowadzenie studzienek kanalizacyjnych z budynku na zewnątrz),
- doprowadzenia do prawidłowego stanu technicznego instalacji elektrycznej, ścian, sufitów, urządzeń sanitarnych, instalacji wodno-kanalizacyjnej i stolarki drzwiowej w sanitariatach w przyziemiu w budynku nr II.

W Miejskim Zespole Szkół ul. Sienkiewicza 61 postępowanie administracyjne dotyczące:

- naprawy stopni schodów prowadzących do sali telewizyjnej oraz na boisko.
- zabezpieczenia w osłony punkty świetlne w ciągach komunikacyjnych oraz większości pomieszczeń lekcyjnych.
- doprowadzenia do prawidłowego stanu technicznego wytartego zniszczonego parkietu w sali gimnastycznej.

W Zespole Szkół Alternatywnych ul Łużycka 8 postępowanie administracyjne dotyczące:

- zabezpieczenia w osłony punkty świetlne w klasie nr 3 na parterze , klasach i ciągu komunikacyjnym na I piętrze budynku szkoły.

W Gimnazjum z Oddziałami Dwujęzycznymi ul. Zawiszy Czarnego 5 postępowanie administracyjne dotyczące:

- doprowadzenia do prawidłowego stanu sanitarno-technicznego ścian i podłóg w pomieszczeniach nr 28,29,35,38;
- zamontowania osłon na punktach świetlnych w ciągach komunikacyjnych i większości klas.

W Szkole Podstawowej nr 6 ul. Bohaterów Getta 6 postępowanie administracyjne dotyczące:

- doprowadzenia do prawidłowego stanu technicznego nawierzchni dróg komunikacyjnych pomiędzy budynkami na dojeździe do świetlicy szkolnej;
- doprowadzenia do prawidłowego stanu technicznego stolarki okiennej w pawilonie i świetlicy szkolnej;
- wymiany stolików i krzeseł w sali nr 3;
- doprowadzenia do prawidłowego stanu technicznego ścian w ciągach komunikacyjnych w budynku głównym i pawilonie , sali nr 3 świetlicy szkolnej, sanitariatach szkolnych, auli szkolnej, pomieszczeniu gospodarczym w budynku głównym;
- doprowadzenia do prawidłowego stanu technicznego wykładzin podłogowych w salach nr 101,102;
- dostosowania do wzrostu uczniów stanowisk pracy , zakupienia nowych krzeseł obrotowych w sali komputerowej;
- doprowadzenia do prawidłowego stanu technicznego stolarkę okienną w budynku głównym.

Stan techniczny i sanitarny pozostałych placówek nie budził zastrzeżeń.

4. Wszystkie placówki oświatowo – wychowawcze są podłączone do kanalizacji miejskiej oraz we wszystkich placówkach zapewniona jest instalacja zimnej i ciepłej wody użytkowej.
5. Infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego.

Rodzaje placówek	Sale gimnastyczne typowe	Sale rekreacyjno- zastępcze
Szkoły Podstawowe	2	1
Zespoły Szkół	1	2
Gimnazja	1	1

Przy Szkole Podstawowej nr 3 w Kłodzku ul. Jana Pawła II 4 otworzono krytą pływalnię.

6. Wszyscy uczniowie objęci są profilaktyczną opieką zdrowotną nadzorowaną przez medycynę szkolną w Kłodzku.

7. Dożywianie dzieci i młodzieży w szkołach.

Na terenie miasta Kłodzka z obiadów pełnych korzystało 739 uczniów. OPS finansuje obiady dla 168 uczniów. Z napoju korzysta 844 uczniów. Owoce i warzywa są podawane dla 622 dzieci. Posiłki spożywane są na terenie stołówek szkolnych.

8. Oświetlenie w placówkach nauczania i wychowania.

We wszystkich placówkach nauczania i wychowania oświetlenie jest prawidłowe.

9. Ergonomia w placówkach nauczania i wychowania.

Wszystkie placówki posiadają sprzęt meblowy oznakowany, zestawiony prawidłowo, dostosowany do wzrostu dzieci. Nowo zakupiony sprzęt posiada certyfikaty.

10. Rozkłady zajęć lekcyjnych.

W wyniku oceny rozkładów zajęć lekcyjnych przeprowadzonej w placówkach oświatowo – wychowawczych stwierdzono, że zostały uwzględnione zasady higieny pracy umysłowej ucznia w zakresie:

- równomiernego rozłożenia zajęć dydaktycznych;
- różnorodności zajęć;
- nie łączenia w kilkugodzinne bloki zajęć z tego samego przedmiotu;
- wypoczynku między lekcjami.

11. Substancje i preparaty chemiczne w szkołach.

Substancje i preparaty chemiczne posiada Gimnazjum nr 1 w Kłodzku ul Zawiszy Czarnego 5. Jest to nowo zakupiony zestaw wraz z kartami charakterystyk substancji i preparatów chemicznych. Pozostałe szkoły nie posiadają i nie stosują substancji i preparatów chemicznych.

12. Placówki opiekuńczo – wychowawcze wsparcia dziennego.

- 3 świetlice socjoterapeutyczne

W świetlicy socjoterapeutycznej przy Szkole Podstawowej Nr 6 trwa postępowanie administracyjne dotyczące doprowadzenia do prawidłowego stanu sanitarno-technicznego ścian, sufitu, stolarki okiennej w pomieszczeniu terapeutyczno-wychowawczym.

Stan techniczny i sanitarno – porządkowy pozostałych placówek nie budził zastrzeżeń.

13. Placówki rekreacyjne.

- 1 schronisko młodzieżowe.

Trwa postępowanie administracyjne, dotyczące doprowadzenia do prawidłowego stanu technicznego ścian, sufitów w pokojach, ciągach komunikacyjnych, kuchni, jadalni, świetlicy, sanitariatach, naprawy luksferów w przybudówce i brodzików w łazience.

14. Podsumowanie.

Przy Szkole Podstawowej Nr.3 w Kłodzku ul. Jana Pawła II oddano do użytku krytą pływalnię co, poprawiło znacznie możliwość realizacji zajęć z zakresu wychowania fizycznego na terenie miasta Kłodzka. Działania Gminy Miejskiej Kłodzka powinny zmierzać do poprawy stanu technicznego obiektów nauczania i wychowania, celem zapewnienia bezpiecznego i higienicznego pobytu w nich dzieci. Zwłaszcza dotyczy to Szkoły Podstawowej Nr 6 gdzie od 2002 roku prowadzone jest postępowanie administracyjne na zniszczoną stolarkę okienną w budynku głównym.

VI. WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE ŚRODOWISKA PRACY

Wypełniając ustawowe obowiązki z zakresu zdrowia publicznego, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kłodzku sprawuje nadzór nad warunkami higieny pracy w zakładach pracy. W 2011 r. pracownicy higieny pracy realizowali zaplanowane cele, ukierunkowane na zapobieganie powstawaniu chorób zawodowych, poprzez sprawowanie bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie higieny pracy. W celu zapewnienia wysokiego poziomu ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska, a także swobodnego przepływu substancji chemicznych w ich postaci własnej lub jako składników mieszanin, prowadzono nadzór nad przestrzeganiem wymagań przy stosowaniu w działalności zawodowej i wprowadzaniu do obrotu niebezpiecznych substancji i mieszanin chemicznych, w tym chemicznych prekursorów narkotyków, produktów biobójczych i detergentów. Podejmowano także działania w zakresie promocji zdrowia. Prowadząc nadzór nad warunkami higieny pracy w zakładach na terenie powiatu kłodzkiego, zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego na rok 2010, szczególnie uwzględniono:

- zakłady pracy, które prowadzą prace usuwania bądź zabezpieczania wyrobów zawierających azbest, w ramach realizacji rządowego "Programu oczyszczania kraju z azbestu na lata 2009-2032" – przeprowadzono 1 kontrolę podczas prac usuwania

bądź zabezpieczania wyrobów zawierających azbest, które nie wykazały uchybień w zakresie higieny pracy.

- zakłady zatrudniające pracowników w warunkach narażenia na działanie szkodliwych czynników chemicznych i biologicznych w zakładach opieki zdrowotnej.

Kłodzko i Ziemia Kłodzka od wieków mają charakter handlowo-turystyczny. Nie ma tu zlokalizowanych dużych przedsiębiorstw produkcyjnych, a większość istniejących bazuje na dobrach naturalnych tego regionu, jakim są złoża naturalne (marmury i inne kopaliny) czy drzewostan. Gospodarka w powiecie w dużej mierze opiera się na mikroprzedsiębiorstwach.

Na terenie miasta Kłodzka struktura zakładów przedstawia się następująco: zakłady zatrudniające do 100 pracowników stanowią 83,60 % (w tym do 20 osób – 68,63%), zatrudniające powyżej 100 osób -16, 40% wszystkich przedsiębiorstw znajdujących się w ewidencji higieny pracy.

Branże zatrudniające najwięcej pracowników na terenie miasta Kłodzka:

PKD 31 - Produkcja mebli – 656 pracowników

PKD 27 – produkcja urządzeń elektrycznych – 409 pracowników

PKD 42 – Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej – 222 pracowników

PKD 14 – Produkcja odzieży – 139 pracowników

PKD 25 – Produkcja metalowych wyrobów gotowych z wyłączeniem maszyn i urządzeń – 107 pracowników

PKD 10 - Produkcja artykułów spożywczych - 84 pracowników,

Liczby te ulegają zmianie na przestrzeni lat, ponieważ SP ZOZ „Zespół Opieki Zdrowotnej” w Kłodzko od 01.01.2010 r. jest objęty nadzorem przez Dolnośląskiego Państwowego Inspektora Sanitarnego we Wrocławiu, jak również zakłady uległy likwidacji

Warunki środowiska pracy oceniano w oparciu o:

1. ocenę zgodności wyników pomiarów czynników szkodliwych (fizycznych i chemicznych) wykonywanych na stanowiskach pracy z obowiązującymi normatywami higienicznymi;
2. analizę dokonanej przez pracodawcę oceny ryzyka zawodowego na poszczególnych stanowiskach pracy;
3. wyposażenie zakładu pracy w środki zbiorowej i indywidualnej ochrony oraz instrukcje stanowiskowe;
4. kontrole profilaktycznych badań lekarskich pracowników;
5. stan sanitarno-higieniczny poszczególnych pomieszczeń zakładu.

W 2011 r. Dział Higieny Pracy obejmował nadzorem bieżącym na terenie miasta Kłodzka 61 zakładów, w których zatrudnionych było 3359 pracowników. Na terenie miasta Kłodzko największe działające zakłady pracy to zakład opieki zdrowotnej, zakład produkcji urządzeń elektrycznych, zakłady meblowe, dlatego też dominującymi czynnikami szkodliwymi w środowisku pracy są czynniki biologiczne (WZW typu C i B), hałas, pyły drewna.

W 2011 r. przeprowadzono ogółem na terenie miasta Kłodzka 37 kontroli, w 26 zakładach pracy, w których zatrudnionych jest 1709 pracowników. W tym dokonano między innymi:

1. 19 kontroli w ramach nadzoru nad substancjami i mieszaninami chemicznymi (wprowadzanymi do obrotu i stosowanymi w zakładach pracy w procesach produkcyjnych).
2. 7 kontroli dotyczących nadzoru nad produktami biobójczymi.

W wyniku przeprowadzonych kontroli wydano ogółem 9 decyzji administracyjnych zawierających 30 nakazów zobowiązujących pracodawców do usunięcia stwierdzonych uchybień.

W toku realizacji zadań wynikających ze sprawowania nadzoru bieżącego przez pion higieny pracy wydano 7 nakazów zobowiązujących pracodawców do wykonania badań środowiskowych na wytypowanych stanowiskach pracy. W trakcie analizy wyników pomiarów przeprowadzonych na poszczególnych stanowiskach pracy, w 3 zakładach na terenie miasta Kłodzka stwierdzono przekroczenia normatywów higienicznych czynników szkodliwych dla zdrowia. Liczba pracowników zatrudnionych w skontrolowanych w 2011 r. zakładach, w warunkach przekroczenia NDN hałasu (najwyższe dopuszczalne natężenie) wynosiła 64 osoby. Nie stwierdzono natomiast na stanowiskach pracy przekroczeń najwyższego dopuszczalnego stężenia czynników chemicznych oraz zapylenia.

W 2011 r. nie wydano decyzji dotyczących unieruchomienia stanowisk czy oddziałów w zakładach pracy z powodu wysokich stężeń czynników szkodliwych występujących na stanowiskach pracy.

Ważnym zagadnieniem w zakładzie pracy jest szacowanie ryzyka zawodowego. Zgodnie z przepisami pracodawca zobowiązany jest do systematycznej oceny i dokumentowania ryzyka zawodowego na poszczególnych stanowiskach pracy, do stosowania niezbędnych środków profilaktycznych zmniejszających to ryzyko oraz informowania pracowników o w/w. W wyniku przeprowadzonych kontroli wydano 10 nakazów zobowiązujących pracodawców do usunięcia nieprawidłowości w tym zakresie.

Należy również zaznaczyć, że w toku prowadzonych postępowań administracyjnych wydano 8 nakazów zobowiązujących pracodawcę do poprawy stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń pracy oraz pomieszczeń socjalno – sanitarnych. We wszystkich zakładach pracy objętych nadzorem wydzielone jest zaplecze socjalno –sanitarne, tj. szatnie, natryski, toalety, pokoje. Stan sanitarny w kontrolowanych zakładach w tym zakresie stale ulega poprawie. Szczególnie w dużych i nowych zakładach standard jest wysoki. W zakładach pracy, gdzie pracodawca tworzy służbę bhp, warunki pracy oraz stan sanitarny jest na wyższym poziomie niż w zakładach, gdzie pracodawcy sami wypełniają obowiązki służby.

Skutkiem negatywnego oddziaływania środowiska pracy na zdrowie zatrudnionych, zależności od rodzaju stosowanych technologii i zabezpieczeń, zwłaszcza warunków w których stwierdzane są przekroczenia dopuszczalnych normatywów higienicznych, jest występowanie chorób zawodowych.

Z danych wynika, że ogólna liczba chorób zawodowych stwierdzonych w zakładach działających na terenie miasta wynosiła 7. Nadal dominowały przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy - 5 chorób, choroby zakaźne WZW typu C – 1 choroba, przewlekłe obturacyjne zapalenie oskrzeli – 1 choroba, zaś w powiecie kłodzkim w 2011 r. stwierdzono 28 chorób zawodowych. (spadek o 1 chorobę w porównaniu z 2010 r.).

Należy zaznaczyć w celu zminimalizowania istniejących zagrożeń, zarówno fizycznych, jak i chemicznych oraz biologicznych, obecnych w środowisku pracy, które mają istotny wpływ na powstawanie chorób zawodowych, stosuje się różnego typu zabezpieczenia, takie jak między innymi ochrony osobiste i zbiorowe oraz odpowiednie rozwiązania organizacyjne, np.: skrócenie czasu narażenia, rotację pracowników.

VII. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

W 2011 roku PPIS w Kłodzku w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego uzgadniał wiele inwestycji z czego na terenie miasta Kłodzka do największych można zaliczyć:

- Budowę obwodnicy Kłodzka w ciągu drogi krajowej nr 33 wraz z łącznikiem drogi krajowej nr 46

Na opisane wyżej przedsięwzięcie PPIS w Kłodzku wyrażał swoją opinię w zakresie potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

VIII. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA

1. Wprowadzenie

Działalność Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia jest skierowana m/in do społeczności miasta Kłodzka i wynikała z założeń Narodowego Programu Zdrowia na lata 2007-2015, kierunków określonych przez Głównego Inspektora Sanitarnego, oraz sytuacji epidemiologicznej i oceny zagrożeń zdrowotnych mieszkańców naszego regionu. Realizacja działań profilaktycznych odbywała się poprzez programowanie, koordynowanie, monitorowanie a także ocenę podejmowanych interwencji skierowanych na rozwiązywanie problemów zdrowotnych różnych grup społecznych.

2. Realizacja zagadnień problemowych.

W celu poprawy stanu zdrowotnego społeczności miasta Kłodzka oraz kreowania zdrowego stylu życia podejmowano następujące interwencje, które mają swoje tematyczne odzwierciedlenie w założeniach Narodowego Programu Zdrowia.

2.1. Profilaktyka chorób odtytoniowych- "Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu".

W ramach programu realizowane były:, interwencje nieprogramowe: „Światowy Dzień bez Tytoniu” i „Rzuć Palenie Razem z Nami” oraz programy: Program przedszkolnej edukacji antytytoniowej „Czyste powietrze wokół nas”, „Nie pal przy mnie proszę” i „Znajdź właściwe rozwiązanie”. Programy skierowane do dzieci i młodzieży w wieku 5-21 lat, rodziców oraz opiekunów. Były one realizowane głównie w przedszkolach, szkołach podstawowych i gimnazjach oraz placówkach wypoczynku dzieci i młodzieży. Głównymi formami realizacji programu były: pogadanki, instruktaże, pokazy, konkursy plastyczne, formy wizualne, gry i zabawy, rozmowy indywidualne oraz dystrybucja materiałów edukacyjno-informacyjnych. W ramach realizacji programu pt. "Miasta Wolne od Dymu Tytoniowego" na telebimach w Kłodzku oraz w lokalnej prasie informowano osoby dorosłe z terenu miasta o miejscach objętych całkowitym zakazem palenia

2.2. Profilaktyka nadwagi i otyłości- „Ogólnopolski Program Edukacyjny „Trzymaj Formę”.

Program realizowany był w klasach I-III w szkołach gimnazjalnych oraz w klasach V-VI szkół podstawowych. Prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych.

2.3 Profilaktyka astmy oskrzelowej- Ogólnopolski Program Edukacyjny "Wolność Oddechu, Zapobiegaj Astmie".

Program skierowany dla uczniów klas I-III szkół podstawowych. Realizatorzy programu organizowali konkursy plastyczne dla dzieci. Edukacją objęto także rodziców (organizowane były szkolenia, wyświetlano filmy, prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych).

2.4. Zapobieganie chorobom zakaźnym-Krajowy Program Zwalczenia AIDS i zapobiegania Zakażeniom HIV, opracowany na lata 2010-2013.

Program skierowany był do uczniów klas VI szkół podstawowych, uczniów klas II gimnazjum oraz klas II szkół ponadgimnazjalnych. Opracowano 1 artykuł do 3 lokalnych gazet ukazujący skalę zachorowań na HIV i AIDS w Polsce oraz przypominający w jaki sposób można uniknąć zakażenia wirusem HIV. Prowadzono na bieżąco dystrybucję materiałów edukacyjnych. W telewizji kablowej emitowano spoty zachęcające do wykonania testu na HIV pozwalające na dalszą efektywną kontrolę stanu zdrowia oraz zmniejszające ryzyko zakażenia partnera (partnerów)a dla kobiet w ciąży zwiększające szansę na urodzenie zdrowego dziecka.

2.5. Programy edukacyjne dotyczące profilaktyki chorób nowotworowych.

Programy te skierowane są do uczniów klas I-III szkół ponadgimnazjalnych oraz kobiet i wskazują na potrzebę systematycznego badania piersi (samokontrola oraz mammografia). Program pt. "Wybierz życie –Pierwszy krok" jest przeznaczony dla uczniów klas I szkół ponadgimnazjalnych i dotyczy szczepień ochronnych przeciw HPV (wirus odpowiadający za powstawanie raka szyjki macicy). Szkolenie na temat profilaktyki chorób nowotworowych wynikających z palenia tytoniu, raka piersi oraz raka szyjki macicy przeprowadził lekarz specjalista z Wojewódzkiego Ośrodka Koordynującego we Wrocławiu. w Zespole Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Kudowie Zdroju oraz w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Nowej Rudzie.

2.6. Program profilaktyki zakażeń HCV „STOP! HCV”

Skierowany do młodzieży I klas szkół ponadgimnazjalnych poświęcony profilaktyce zakażeń wirusem żółtaczk zakaźnej.

3. Realizacja akcji i kampanii prozdrowotnych.

3.1. Kampania medialna /Światowy dzień Walki z AIDS/ realizowana w miesiącach wrzesień-październik.

3.2 Światowy Dzień Seniora.-1 październik.

3.3. „Miesiąc profilaktyki raka piersi” - październik.

Celem kampanii było uświadomienie kobietom potrzeby systematycznego badania piersi. W szkołach działania skierowane były do uczennic i uczniów klas VI, nauczycieli i kobiet tam zatrudnionych.

3.4. „Światowy Dzień Zdrowia”

Światowy Dzień Zdrowia przebiegał pod hasłem: „Odporność na antybiotyki i jego globalne rozpowszechnienie”, zwracając uwagę na różnorodne problemy wynikające coraz to zwiększającej się odporności wirusów i bakterii na antybiotyki. „(...) żeby zaczęto myśleć, działać i z pełną odpowiedzialnością walczyć z antybiotykoopornością”. W lokalnej prasie ukazał się artykuł poruszający w/w problem.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Kłodzku z okazji Światowego Dnia Zdrowia zorganizowała Dni otwarte dla dzieci, młodzieży oraz dorosłych z terenu powiatu.

3.5. „Akcja Letnia” czerwiec-sierpień.

Mająca na celu zmniejszenie zagrożeń zdrowotnych w okresie letnim. Skierowana była do dzieci i młodzieży w wieku 6-21 lat. Prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych w ośrodkach kolonijnych i biurach podróży. W lokalnej prasie ukazał się artykuł o przestrzeganiu podstawowych zasad higieny podczas letniego wypoczynku.

3.6. „Akcja Zimowa”.

Mająca na celu zmniejszenie zagrożeń zdrowotnych w okresie zimowym. Skierowana była do dzieci i młodzieży w wieku 7-21 lat. W lokalnej prasie opublikowano artykuł pt „Nie daj się grypie-zdrowie w twoich rękach”. Prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych w ośrodkach wypoczynku zimowego i biurach podróży.

4. Współpraca.

W ramach prowadzonej działalności oświatowo-zdrowotnej Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny współpracował ze Starostwem Powiatowym, Powiatową Służbą Zdrowia, 14 Urzędami Miast i Gmin z terenu Powiatu. Dobrze układała się również współpraca z Medycyną Szkolną, Kłodzkim Ośrodkiem Kultury Sportu i Rekreacji, Szkołami i Przedszkolami z terenu miasta. Lokalna prasa –Euroregio Glacensis, Gazeta Prowincjonalna, Gazeta Noworudzka udostępniały swoje łamy. Bardzo dobrze układała się współpraca z władzami miasta Kłodzko.

5. Podsumowanie.

Podejmowane w 2011 r. działania wynikały z wytycznych GIS, PWIS oraz sytuacji epidemiologicznej miasta. Duże problemy związane są z bardzo skromnym budżetem na realizację programów i kampanii prozdrowotnych. Niezbyt chętnie w te zadania włączają się

instytucje ochrony zdrowia (lekarze rodzinni i specjaliści). Powodem jest brak czasu, funduszy oraz personelu, który uważa, że podstawą ich działań jest leczenie. Zbyt mała jest ilość materiałów edukacyjnych, brak płyt dostosowanych do odtwarzania na nowoczesnym sprzęcie (DVD) stanowią istotne utrudnienie przy realizacji programów. Zdarza się brak zainteresowania dyrekcji niektórych szkół realizacją programów profilaktycznych w szkołach na terenie miasta i powiatu co utrudnia działania edukacyjne.

PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Stan sanitarno-higieniczny obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku w roku 2011 poprawił się w stosunku do roku 2010, a także lat wcześniejszych. W grupie tych obiektów znajdują się zarówno zakłady produkujące środki spożywcze, jak i te, które wprowadzają je do obrotu. Poprawa stanu sanitarnego osiągnięta jest przez sukcesywną modernizację obiektów oraz przez wprowadzanie systemu HACCP. Sytuacja obecna jest na tyle dobra, że w roku 2011 na terenie miasta Kłodzko nie odnotowano żadnych zbiorowych zatruc pokarmowych

Systematycznie ulega również poprawie jakość zdrowotna środków spożywczych produkowanych przez naszych producentów.

W porównaniu z rokiem ubiegłym polepszyła się też jakość posiłków w placówkach przedszkolnych i szkolnych, jak również higiena i bezpieczeństwo sprzedaży artykułów spożywczych.

W związku z przygotowaniem do EURO 2012 trwa wzmożony nadzór nad placówkami żywienia zbiorowego.

W celu dalszego zapewnienia właściwego poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego żywności nadal kontynuuje się nadzór sanitarny głównie w zakresie:

- wdrażania i skutecznego stosowania zasad dobrej praktyki higienicznej (GHP), dobrej praktyki produkcyjnej (GMP) oraz systemu HACCP,
- identyfikowalności surowców i produktów głównie pod kątem substancji dodatkowych stosowanych do produkcji,
- zachowania higieny osobistej personelu i higieny miejsca pracy,
- prawidłowego znakowania wyrobów, szczególnie suplementów diety,
- stosowania prawidłowych procesów mycia i dezynfekcji.

Kontrole w obiektach użyteczności publicznej również nie wykazały nieprawidłowości, które mogłyby stanowić zagrożenie dla zdrowia i bezpieczeństwa mieszkańców.

Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej w Kłodzku nie uległ pogorszeniu w porównaniu z rokiem poprzednim.

Podobnie rzecz ma się z jakością wody przeznaczonej do spożycia, która niezmiennie pozostaje bardzo dobra.

Co prawda stan sanitarno – techniczny placówek oświatowo – wychowawczych ulega systematycznie poprawie, ale wciąż brak funduszy na remonty kapitalne niektórych budynków, dlatego należałoby w gminie podjąć działania w celu poprawy stanu technicznego obiektów nauczania i wychowania.

W roku 2011 oddano do użytku krytą pływalnię przy Szkole Podstawowej Nr.3 w Kłodzku przy ul. Jana Pawła II, co znacznie poprawiło możliwość realizacji zajęć z zakresu wychowania fizycznego na terenie miasta Kłodzka.

Podejmowane w 2011 r. działania oświaty zdrowotnej wynikały z wytycznych GIS, PWIS oraz sytuacji epidemiologicznej miasta. Nadal istniejące problemy związane są głównie z bardzo skromnym budżetem przeznaczonym na realizację programów i kampanii prozdrowotnych. Niezbyt chętnie w te zadania włączają się instytucje ochrony zdrowia (lekarze rodzinni i specjaliści). Powodem jest brak czasu, funduszy oraz personelu, który uważa, że podstawą ich działań jest leczenie. Zbyt mała jest ilość materiałów edukacyjnych, brak płyt dostosowanych do odtwarzania na nowoczesnym sprzęcie (DVD) stanowią istotne utrudnienie przy realizacji programów. Zdarza się brak zainteresowania dyrekcji niektórych szkół realizacją programów profilaktycznych w szkołach na terenie powiatu co utrudnia działania edukacyjne.